

Direktiv för åtgärdsplaner för utbildningsprogram som erhåller strukturstöd 2015

Beslut

Utbildningsnämnden (UN) beslutar

att uppdra åt berörda programnämnder (PN) att upprätta åtgärdsplaner enligt instruktioner i bilaga till detta beslut för de utbildningsprogram som erhåller strukturstöd 2015,

att PN ska redovisa sina åtgärdsplaner för UN senast den 30 mars 2015,

att processerna för översyn av programutbudet och för implementering av övergripande riktlinjer för utbildning vid SLU fortsätter enligt tidigare beslut med följande ändringar:

- Antalet agronomprogrammen omprövas inte i avvaktan på det analysarbete som åtgärdsplanerna ska föreslå.
- Kravet på minst 60 hp samläsning för program som leder till samma yrkesexamen, ändras till 60 hp gemensamt innehåll.

att berörda PN sörjer för fortsatt samordning i den operativa planeringen för de olika agronomprogrammen, för fortsatt dialog med externa intressenter samt för att UN ges löpande lägesrapporter från det fortsatta planeringsarbetet för agronomutbildningen,

att uppmana universitetsdirektören att tillhandahålla erforderligt administrativt stöd för arbetet med åtgärdsplanerna.

Redogörelse för ärendet

Enligt styrelsens beslut den 6 november 2014 tilldelas tre utbildningsprogram ett strukturstöd för 2015, med anledning av att de bedöms vara strategiskt viktiga yrkesutbildningar men för närvarande har ett för litet studentunderlag för att bära sig på hst/hpr-ersättningen. Strukturstödet avser att ge stöd för genomförande av kurser och finansiering av särskild infrastruktur för utbildningarna. De berörda programmen är:

- hortonomprogrammet
- agronomprogrammet-mark/växt
- agronomprogrammet-livsmedel

Strukturstödet är ettårigt och en förnyad bedömning görs varje år om eventuell tilldelning av strukturstöd. Långsiktigt är det en absolut målsättning att de program som utlyses ska ha tillräckligt många studenter för att bära sig utan strukturstöd. Därför har berörda programnämnder fått uppdrag att återkomma till UN med en åtgärdsplan som beskriver hur studentantalet ska kunna öka på respektive program med strukturstöd. UN har behandlat frågan om direktiv för åtgärdsplanerna vid sitt sammanträde den 26 november 2014.

Sedan tidigare pågår ett övergripande utvecklingsarbete avseende SLU:s utbud av utbildningsprogram och dess genomförande. De berörda programmen är redan föremål för särskilda utredningar. Rektor beslutade den 24 februari 2014 om uppdrag för planering av utbildning inom bland annat trädgårdsområdet vid SLU (dnr SLU ua 2014.1.1.1-569) samt den 7 april 2014 om uppdrag för planering av agronomutbildningen vid SLU (dnr SLU ua 2014.1.1.1-1463).

Utredningen om agronomutbildningen lämnade sin slutrapport i augusti 2014 och programnämnderna har därefter lämnat synpunkter på rapporten till UN, inklusive svar på frågor kring agronomutbildningarna samt hur arbetet ska drivas vidare. UN har också fått lägesrapport från pågående arbetet med trädgårdsutbildningarna den 26 november 2014.

Beslutets innebörd och bedömda konsekvenser

Detta beslut tar sin utgångspunkt i pågående utvecklingsarbete och i att strukturstödet kommer att omprövas årligen. SLU:s ambition är att erbjuda utbildning av god kvalitet inom berörda ämnesområden. De nuvarande programmen behöver kraftfulla åtgärder för att uppnå bärkraftiga utbildningar. Det innebär att ett antal aspekter behöver omprövas och för detta behövs analys som underlag. Åtgärdsplanerna ska ge förslag på hur den analysen bör utformas. I detta ingår att utreda om befintlig examensstruktur eller om andra former är att föredra.

På kortare sikt kan åtgärder vidtas inom befintlig programstruktur. Det kan dels gälla kursers innehåll, uppläggning och samläsning med andra program, dels åtgärder inom studentrekrytering. Åtgärdsplanerna ska ge konkreta, tidssatta och realiserbara förslag inom dessa områden. Kommunikationsplaner behövs som stöd för detta arbete.

Processen för översyn av programutbudet fortsätter enligt tidigare beslut (dnr SLU ua 2013.1.1.2-329). Undantag: Antalet agronomprogram omprövas inte i avvaktan på det analysarbete som åtgärdsplanerna ska föreslå.

Processen för implementering av övergripande riktlinjer för utbildning vid SLU fortsätter enligt tidigare beslut (UN 2014-05-28, dnr SLU ua 2014.1.1.1-2429).
Undantag: Det tidigare kravet att yrkesexamensprogram som leder till samma examen ska planeras för minst 60 hp samläsning, varav minst 30 hp i början av respektive utbildning, ändras till följande:

Yrkesexamensprogram som leder till samma examen ska planeras för minst 60 hp gemensamt innehåll.

Fört agronomutbildningen innebär detta 60 hp agronomgemensamt innehåll i enlighet med examensmålen. Förändringen genomförs för att möjliggöra en ökad flexibilitet i ramschemaplaneringen. Det gemensamma innehållet kan genomföras i gemensamma kurser eller integrerat i respektive programs ämneskurser. Examensmålen sätter ramen för de gemensamma kompetenser som yrkesexamen ska ge, oavsett inriktning inom denna examen. Vidare gäller att det även fortsättningsvis ska vara gemensamma examenskrav på övergripande nivå för de olika agronomprogrammen.

Förändringen genomförs av skäl som framförts under beredningen och bl.a. är grundade i omfattande kritik mot tidigare och nuvarande gemensamma kurser, pedagogiska och infrastrukturella problem med undervisning i stora grupper, samt i att samläsning mellan agronomprogrammen begränsar möjligheter till samläsning med generella kandidatprogram inom respektive ämnesområde. Förändringen möjliggör att samordning kan sökas i flera dimensioner, inom såväl ämnesområden som examina. PN ansvarar för ett resurseffektivt upplägg av utbildningen, vilket understryks av den nya resursfördelningsmodellen. Under en övergångsperiod tillåts viss omfördelning av resurser mellan programgrupper, men tilldelningen kommer inom några år att bli helt styrd till enskilda programgrupper. Sammantaget begränsar detta möjligheten att erbjuda många kurser inom programgrupper med få studenter – varje programgrupp måste bära sitt eget resursbehov.

Vid utformning av det gemensamma innehållet för agronomutbildningen behöver den externa kritik beaktas, som framhåller att agronomutbildningen bättre bör möta behoven av affärsförståelse, agrara processkunskaper och management, samt av praktisk förankring. Detta är färdigheter och förmågor som väl stämmer med målen för agronomexamen.

UN gör den samlade bedömningen att införandet av de beslutade, övergripande riktlinjerna inte kan skjutas upp i avvaktan på de långsiktiga förändringar som fortsatt analys och utredningsarbete för agronomutbildningen kan komma att innebära.

Det är angeläget att inte fördröja planeringen av de kandidatprogram som ges i Uppsala inom biologi, miljövetenskap och ekonomi och att inte försvåra det vidare arbetet med integration inom de husdjursvetenskapliga utbildningar, som är en målsättning med omlokaliseringen av utbildningar från Skara.

Beslut i detta ärende har fattats av utbildningsnämnden efter föredragning av områdeschef Maria Orvedhed.

Lena Andersson-Eklund

Maria Orvedhed

Bilaga

Instruktioner för åtgärdsplaner för utbildningsprogram som erhåller strukturstöd

Sändlista

Programnämnderna
Universitetsdirektören

Kopia för kännedom

Fakultetsdirektörerna
Utbildningsledarna
Chefen för avdelningen för student- och utbildningsservice
Chefen för ledningskansliet
Internrevisionschefen
Kommunikationschefen
Planeringschefen
Överbibliotekarien
Sluss

Instruktioner för åtgärdsplaner för utbildningsprogram som erhåller strukturstöd

Den långsiktiga målsättningen är att de program som utlyses ska ha tillräckligt många studenter för att bära sig utan strukturstöd. SLU:s ambition är att erbjuda utbildning av god kvalitet inom de områden som hortonomprogrammet, agronomprogrammet – mark/växt och agronomprogrammet – livsmedel representerar i dag.

Åtgärder syftande till förändringar på lång sikt:

- Åtgärdsplanerna ska innehålla tidssatta planer på analyser som kan ge relevanta underlag för den långsiktiga utvecklingen av agronomutbildningen. En sådan analys torde omfatta bl.a. förväntningar och synpunkter från presumtiva, nuvarande och tidigare studenter, lärare samt intressenter som representerar nuvarande och framtida arbetsmarknad. Underlaget ska omfatta de aktuella programmen samt breddas till att omfatta ämnesmässigt närliggande utbildningsprogram. För hortonomutbildningen bedöms motsvarande analys i huvudsak vara genomförd inom ramen för pågående utredningsarbete.
- Analysen bör ge underlag för att ompröva antalet program, deras uppläggning, namn och lokalisering om det kan förväntas leda till ökad effektivitet, tydlighet och attraktivitet. En långsiktig sammanslagning av berörda utbildningar ska också analyseras, dels av agronomprogrammen, dels av alla tre program som erhåller strukturstöd, vilket involverar båda berörda PN.
- Analysen bör också omfatta vilka konsekvenser som kan förväntas i det fall beslut måste tas om avveckling av viss utbildning.

Åtgärder syftande till förändringar på kort sikt:

- Åtgärdsplanerna ska innehålla förslag på konkreta åtgärder med analys av möjliga konsekvenser på resurseffektivisering och/eller kvalitetsförändring. Åtgärderna ska vara tidssatta, realiserbara och uppföljningsbara avseende kursers innehåll, uppläggning och samläsning med andra program samt studentrekrytering. Kommunikationsplaner behövs som stöd för detta arbete.
- Åtgärdsplanerna ska även innehålla beräknade kostnader för föreslagna åtgärder, dels för åtgärder på kort sikt, dels för analyser för åtgärder på lång sikt. Dessa beräkningar utgör underlag för senare beslut om särskilda medel för genomförande av åtgärder. Dessutom ska redovisning lämnas för hur strukturstödet för 2015 används.
- PN ska redovisa sina åtgärdsplaner för UN senast den 30 mars 2015.